

ਯਾਠ ਜੇਸ਼ਟਾ
ਕਸ਼ਮ ਗਿਲਾਹੁਈ
ਯੁਕਿਟ - I

ਯਾਠ 1. ਮੁਗਮ

ਮਾਪਾਰਕ ਮਸੱਗਰੀ :- ਚਾਰ, ਛਾਕਲ, ਮੈਰੇਤਰ, ਮਮਾਟ ਕਸ਼ਮ

ਦਿਸੇਮ ਮਸੱਗਰੀ :- ਦਿਸੇ ਕਾਲ ਮਧੀਯਤ ਯਾਠ ਯੁਮਤਰ

ਮਮ ਉਦੇਮ :- ਦਿਰਿਆਰੀਆਂ ਦਿਠੇ ਯੰਜਾਯੀ ਭਾਮਾ ਘਾਠ
ਮੁਝ-ਘੁਝ ਤੇ ਸਾਗਰਤਾ ਯੰਜਾ ਰਗਠਾ

2. ਦਿਰਿਆਰੀਆਂ ਮੈਰ ਮਾਯਦੇ ਮਠਿਆਰ ਤੇ ਦਿਸੇਮ ਘਾਠੇ ਰੁਠੀ ਯੰਜਾ ਰਗਠਾ
3. ਘੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਯੁਗਤਕ ਚੇਰ ਗੀਤਾਂ ਗੀ ਮਾਯਦੇ ਦਿਸੇਮ ਠਾਠੇ ਜੇਸ਼ਟਾ

ਯਾਮ ਉਦੇਮ ਇਸ ਯਾਠ ਦਾ ਯਾਮ ਉਦੇਮ ਘੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਯੰਜਾਯੀ ਮਠਿਆਰ ਦਿਠੇ ਸੁਚੀਲਤ ਚੇਰ ਗੀਤਾਂ ਘਾਠੇ ਸਾਦਰਾਗੀ ਰੇਠਾ

2. ਯੰਜਾਯ ਦੇ ਚੇਰ ਗੀਤ ਮੁਗਮ ਸਿਯਠੇ ਤੁਠੀਆਂ ਦੇ ਦਿਸਾਯ ਦਿਠੇ ਗਾਏ ਸਾਂਝੇ ਤਨ ਘਾਠੇ ਮੈਫੁਰਨ ਸਾਦਰਾਗੀ ਰੇਠਾ
3. ਇਸ ਯਾਠ ਗੀ ਯੁਗਤਕ ਚੇਰ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਚੇਰਾਂ ਦੇ ਮਠ ਦਿਠੇ ਸੀਠਿਤ ਰਖਠਾ

ਯੁਮਦ ਸਾਦਰਾਗੀ :- ਯਾਠ ਮੁਝ ਰੇਠਕ ਤੇ ਯਠਿਆ ਘੋਰਿਆਂ ਤੇ ਰੁਝ ਯੁਮਨ ਸੁਠੇ ਸਾਦਰਾਗੀ ਸਿਠੇ

1. ਮੈਰ ਕਸ਼ ਦਿਸਾਯ ਦਿਠੇ ਤੀ. ਜੀ ਜੀ ਸਿਠਾਰਾ ਕਿਉਂ ਝਰਾ ਯੇ ?
2. ਚੇਰੀਜ ਮੈਗੀਤ ਝੇਲੇ ਕਦੇ ਮੁਗਮ ਗਾਠੀਆ ਮੇਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀਯਿਆ ਯੇ ?
3. ਕਦੇ ਯੰਠ ਦਿਸਾਯ ਦਾ ਮਾਠੇਰ ਸਿਠਾ ਯੇ ?
4. ਤੁਗਨੂੰ ਚੇਰ ਗੀਤ ਜਾ ਤੀ. ਜੀ ਵੀ ਸਿਠਾਰਾ ਯੁਮਦ ਯੇ ?

5. ਕੋਈ ਇੱਕ ਕੋਈ ਖੋਰ ਗੀਤ ਮੁਢਾਏਗਾ ?

ਘਾਠ ਦਾ ਉਦੇਮ : ਘਾਠ ਦਾ ਉਦੇਮ ਘੋਰਿਆਂ ਦੇ ਘੋਰਿਆਂ
ਮਠਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਥ ਘੋਰਿਆਂ,
ਘੋਰਿਆਂ, ਘੋਰਿਆਂ ਦੇ ਗੀਤੀ ਵਿਘਨ, ਮੋੜ੍ਹ ਮੋੜ੍ਹ
ਕਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਘੋਰਿਆਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ
ਉਦੇ ਸਾ ਗੇ ਇਹਮੇ ਘੋਰੇ ਸਾਫ਼ ਰਾਗੇ ਦੇਖਾ ਹੈ
ਘੋਰਿਆਂ ਗੀਤਾਂ ਅਰਥ ਘੋਰਿਆਂ ਮਠਿਆਰਾਂ
ਦੇ ਘੋਰਿਆਂ ਦੇ ਘੋਰਿਆਂ ਅਰਥ ਸਿਧਿਰਾ ਰੋਖਦਾ ਹੈ

ਮੁਖਰਾਦਰੀ ਇਸੇ ਖੋਰ ਗੀਤ ਦੇ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ
ਘੋਰਿਆਂ ਘੋਰਿਆਂ ਦੇ ਉਸ ਵਿਚਲੀ ਮੁਖਰਾਦਰੀ
ਕਾਰੇ ਸਾਫ਼ ਰਾਗੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਮੁਖਰਾ ਦੇ ਮੁਖਰ
ਅਰਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੇਖਦਾ

ਸਿਧੇ ਮਾਠੇ - ਮੁਖਰਾਦਰੀ, ਘੋਰ - ਰੋਖਦਾ,
ਵੇਰਵਾ - ਵੇਰਵਾ, ਘੋਰ - ਘੋਰ, ਤੋਰੇ ਘੋਰ
ਉਦੇ, ਤਮਤ - ਤਮਤ, ਗੋਰੇ ਘੋਰ - ਗੋਰੇ ਘੋਰ

ਘੋਰ ਤੀਰਥ : ਘਾਠ ਦੇ ਵਿਘਨਿਘਨ ਤਮਤ ਤੀਰ
ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣਾ ਸਾਫ਼ਗਾ

ਵਿਮ ਵਮਤ : ਘਾਠ ਦਾ ਵਿਮ ਵਮਤ ਘੋਰਿਆਂ
ਦੇ ਘੋਰਿਆਂ ਮਠਿਆਰਾਂ ਵਿਚ ਘੋਰਿਆਂ ਘੋਰ ਗੀਤ
ਮੁਖਰਾ ਕਾਰੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਸਿਧਿਰੇ ਰੁਝੀ ਦਾ ਮਨ ਦੇ
ਭਾਵ, ਵਿਘਨ ਘੋਰ ਵਿਘਨ, ਘੋਰ ਦਾ ਘੋਰ, ਘੋਰ
ਘੋਰ ਦੀ ਰਾਮਕਾ, ਘੋਰਿਆਂ ਦੇ ਘੋਰ ਵਿਘਨ ਦਾ
ਘੋਰ ਘੋਰ ਕਾਰੇ ਵਿਘਨ ਗਿਠਾ ਹੈ।
ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਗੀ. ਜੋ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ
ਵਿਘਨ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਮੁਖਰਾਦਰੀ ਦੇਖੇ।

ਅੰਧਿਆਰ ਗਤੀ ਦਿਖਾ - ਮਰ ਤੇ ਯੋਗਾ ਰਾਮ ਦਿੱਤ
 ਅੰਧਿਆਰ ਦੋ ਦਿੱ ਮੁਗਗ ਗਾ ਕੇ ਚੰਡਿਆਂ ਨੇ
 ਮੁਦਾਇਆ ਸਾਫ਼ਗਾ ਫਿਰ ਮੁਗਗ ਯਕੂ ਕੇ ਉਕੁ ਰੀ
 ਦਿਮਾਇਆ ਰੀਤੀ ਸਾਫ਼ਗੀ ਫਿਰ ਦਿਮ ਦੇ ਮੈਥੇ ਮੁਖਰ
 ਤੇ ਯਮੁਕ ਉਤਰੇ ਰਗਦਾਏ ਸਾਫ਼ਗ ਅੰਧਿਆਰ ਦੁਆਰਾ
 ਮੁਦਾਇਆ ਸਾਫ਼ ਢਾਲਾ ਖੇਰ ਗੀਤ

ਮਾਡੀ ਚਿਕੀਆ ਲਾ ਰੋਧਾ ਚਾਖਲ, ਅਮਾਂ ਉਤ ਸਾਫ਼
 ਮਾਡੀ ਖੇਮੀ ਉਗਰੀ ਦੇ ਚਾਖਲ ਰਿਗੜੇ ਦੇਮ ਸਾਫ਼?

ਦਿਰਿਆਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤੀ ਗਤੀ ਦਿਖਾ - ਦਿਰਿਆਰੀਆਂ
 ਦੁਆਰਾ ਯਾਠ ਯਕੂਕ ਤੇ ਚਾਰ ਦਿਮ ਦੇ ਮੈਥੇ ਮੁਖਰ,
 ਯਮੁਕ ਉਤਰ ਤੇ ਦਿਮਯਾਰ ਢਾਲੇ ਯਮੁਕ ਉਤਰੇ ਕੀਤੇ ਸਾਫ਼ਗ
 ਰੁਕ ਦਿਰਿਆਰੀਆਂ ਦੋ ਰੁਕ ਮੁਗਗ ਗਾਏ ਵੀ ਸਾਫ਼ਗ
 ਰੁਕ ਮੁਗਗ ਮਮਾਰ ਰਾਮ ਦਿੱਤ ਦਿਖਾਏ ਵੀ ਸਾਫ਼ਗ

ਰੁਕਾਤਮਰੇ ਰਾਮ - ਚੰਡਿਆਂ ਨੇ ਯਕੂ ਰੁਕ ਤੇਰ
 ਮੁਗਗ ਯਾਰ ਰਰੇ ਅਉਦੁ ਖਈ ਰਿਗ ਸਾਫ਼ਗਾ ਫਿਰ
 ਰਾਮ ਦਿੱਤ ਦੇ ਯਮਾਂ ਦਿੱਤ ਮੁਗਗ ਗਾਏ ਵੀ ਸਾਫ਼ਗ
 ਰੁਕੀਆ ਦੁਆਰਾ

ਮੀਤਮ ਦੁਗਰੀ - ਮੈਥੇ ਮੁਖਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਤੇ ਮੁਗਗ
 ਰੀ ਦਿਮਾਇਆ ਰਗਦਾ ਕੇ ਦਿਮ ਦੇ ਯਮੁਕ ਉਤਰੇ ਮੈਥੇ
 ਤੇ ਦਿਮਯਾਰ ਕਾਲ ਰਗਦਾਏ ਸਾਫ਼ਗ

ਯਾਰ ਲਾ ਕੇਮ ਯਕੂ ਚੰਡਿਆਂ ਨੇ ਰੁਕ ਤੇਰ ਖੇਰ ਗੀਤ
 ਯਾਰ ਰਰੇ ਅਉਦੁ ਖਈ ਰਿਗ ਸਾਫ਼ਗਾ ਰੁਕ ਚੰਡਿਆਂ ਨੇ
 ਯੁਗਦ ਖੇਰ ਗੀਤੀ ਰੀ ਕੇਮਟ ਜਾ ਰਿਗਰੁਕ ਖੇ ਕੇ
 ਅਉਦੁ ਖਈ ਯੁਗਦ ਖੇਰ ਗੀਤਿਰ ਚਾਰੇ ਸਾਫ਼ਗਾ
 ਦਿਰੀ ਰਗ ਖਈ ਰਿਗ ਸਾਫ਼ਗਾ

ਯਾਠ ਜੇ ਸਕਾ

ਯਾਠ ਕੇ ਘੋੜੀਆਂ

ਮਾਯਾਕ ਨਮੰਗੀ = ਚਾਰ, ਝਾੜਕ, ਮੈਰਤਰ, ਮਮਾਕਟ ਰਾਮ

ਦਿਮੇ ਮਮੰਗੀ = ਦਿਮੇ ਕਾਲ ਮਦੀਯਤ ਯਾਠ ਯੁਮਤਰ

1. ਮਾਮ ਉਦੇਮ = ਦਿਰਿਆ ਘੋੜੀਆਂ ਦਿੱਤੇ ਯੰਜਾਘੀ
ਤਮਾ ਘਾਠੇ ਮੁੜ-ਪੁੜ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਘੋੜੀ ਰਗੀ
2. ਦਿਰਿਆ ਘੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਯੰਜਾਘੀ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਯੰਜਾਘੀ
ਮਹਿਮਾਕਾਲ ਸੋਝਕਾ
3. ਯੁਗਦੇ ਖੋਰ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸੀਠ ਖੋਘਾ
4. ਯੁਗਦੇ ਖੋਰ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਘੋੜੀਆਂ ਤੇ ਯੁਗਦਿਘ

ਯਾਮ ਉਦੇਮ = ਘੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਯੰਜਾਘੀ ਖੋਰ ਗੀਤ ਘੋੜੀਆਂ
ਘਾਠੇ ਮੈਪੁਰੰਕ ਸਾਦਰਾਗੀ ਰੋਝੀ।

2. ਘੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਠ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਗਾਠੀਆਂ ਜਾਰੀਆਂ
ਜਦ ਯੰਜਾਘੀ ਖੋਰ ਰਾਠਿ ਦੇ ਦਿਮੇ ਕੁਝ ਘਾਠੇ
ਘੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਮਠਾ
3. ਘੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਯੁਗਤਕ ਦਿੱਤੇ ਕਾਲ ਸੋਝਕਾ

ਯੁਗਦ ਸਾਦਰਾਗੀ = ਰਾਮ ਦਿੱਤੇ ਸਤ ਤੇ ਯਠਿਘ ਘੋੜੀਆਂ
ਨੂੰ ਦਿਰ ਘੋੜੀ ਮੁੜ ਸਾਦਰਾਗੀ

ਘੋੜੀਆਂ ਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦਿੱਤੇ ਸਾਦ ਸਾਦ ਘੋੜੀਆਂ ਖੋਰ ਗੀਤਾਂ
ਤੇ ਤੀ. ਜੇ ਘਾਠੇ ਘੋੜੀਆਂ ਸਾਦਰਾਗੀ
ਯੁਗਦੇ ਯੰਜਾਘੀ ਗਾਠਿ ਘਾਠੇ ਘੋੜੀਆਂ ਸਾਦਰਾਗੀ
ਘੋੜੀਆਂ ਤੇ ਮੁਗਗ ਦਿੱਤੇ ਘੋੜੀਆਂ ਸਾਦਰਾਗੀ
ਘੋੜੀਆਂ ਤੇ ਘੋੜੀਆਂ ਸਾਦਰਾਗੀ ਰਿਠੀਆਂ ਨੇ ਰੇ
ਘੋੜੀਆਂ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਘਾਠੇ ਘੋੜੀਆਂ ਤੇ

याठ रा उरेम याठ रा उरेम चोठिमां हूँ यसादी
 मतिमाठाउ उे दिग्मे चारु रेमदा । उकुा हूँ चोठिमां
 हूँगे खेर रादि चारु रेमदा रि रिहे चोठिमा
 खेर गीउ सिम दिहँ यसादी मतिमाठाउ दिहँ मुँडु
 री मउउडा उिम रे सलम रिह उे मलाए साँरे मुगल उे
 उिमरे दिमाउ उे रीउे साह दारु मगला चारु रेमदा

मुपराद्री : खेर रादि हूँ चोठिमां उगां ममइउिह खरी
 मउ उे योत्रा उिम री मुपराद्री हूँ यिमाक
 रेहा यीरा उे उा से उे उे चोठिमां रे ममइ मा
 साहे रिहम खरी मेख मुपरां रे मगल खास
 दिहँ रग्दाए साहगे सिहे चोठिमां - खिजा, चोठि-खिजा
 उिमगद - ममीग, सामा रुइडा, लगाग यसां
 मुपस - उगा

यूमउीरगल : चोठिमां याठ रा यूमउीरगल दिमायमाउमर
 दियी काल रीउा साहेगा

दिमा हमउ याठ रा दिमा हमउ चोठिमां हूँ यसादी
 मतिमाठाउ उे दिग्मे उे साह रग्दाउिहा उे उकुां
 हूँ रेमदा रि चोठिमां रा मुँडु रे दिमाउ दिहँ
 री मउउह उे रिहे चोठिमा गी मुँडु रे सलम रिह
 री यूम उे उिम रे दिमाउ रे मुगल रीउे साँरे उक
 दिहँ चोठिमां गी मति युगउक मम रे ममास री
 बलव मिलरी उे रि रिहे उिम मम खेर मायदा
 सीहल वउीउ रग्दे मक ।

मायमायव गडीदिप : मायमायव रुमाग याठ यहा रे
 ममइ रे उिम री दिमायमा रग्दा रे दिम रे यूमक
 उिउं मेख मुप रग्दाए साह गे मायमायव रुमाग
 दिहँ चोठिमां गी रे ही मुहाही साहेगी सिम काल
 चोठिमां दिहँ चोठिमां यउी गेउरडा यीरा उेहेगी
 उकुां हूँ साह रे रुय दिहँ मुहक काल चोठि
 पखरी जाह उेहेगी

ਬੈਂਚਿਆਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ : ਬੈਂਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਚਿਆਂ
 ਘੱਟ ਪ੍ਰਮਾਣ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮੁੱਖ, ਕੁਮਰ
 ਉੱਤਰ ਬੈਂਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਾਫ਼ਗੀ ਕੋਈ ਬੈਂਚਿਆਂ
 ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਚਿਆਂ ਗਾ ਕੇ ਮੁਠਾਈਆਂ ਸਾਫ਼ਗੀਆਂ

ਗੁਣਗੁਣਕਾਰ ਕਾਰਜ : ਜੇਕਰ ਗੀਤ ਸਾਫ਼ ਮੀਤਿਆਰਾਂ ਦਾ
 ਉੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾ ਸਾਫ਼ਗੀ ਕੀ ਬੈਂਚਿਆਂ
 ਗਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜੇਠੇਗਾ ਕੋਈ
 ਪ੍ਰਮਾਣ ਜੇਕਰ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੋਈ
 ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜੇਕਰ
 ਕੋਈ ਬੈਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾ ਸਾਫ਼ਗੀ ਕੀ ਉੱਤਰ ਕੋਈ ਪੁਨਾਂ ਤੋਂ
 ਪ੍ਰਮਾਣ ਜੇਕਰ ਗੀਤ ਉੱਤਰ ਕਰਨ

ਘੱਟ ਦਾ ਕੰਮ ਬੈਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਬੈਂਚਿਆਂ ਦੇ
 ਮੈਂਬਰ ਮੁੱਖ, ਕੁਮਰ ਉੱਤਰ, ਵਿਸਥਾਰ ਵਾਧੇ ਕੁਮਰ
 ਉੱਤਰ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਵਿਗਾ ਸਾਫ਼ਗੀ ਕੋਈ ਗੀਤਾਂ
 ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਵਿਗਾ ਸਾਫ਼ਗੀ

ਮੀਤਿਆਰ ਦੁਹਰਾ : ਬੈਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੈਂਚਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ
 ਮੁੱਖ ਕਾਰ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਵਿਗਾ ਸਾਫ਼ਗੀ ਤਾਂ
 ਜੇ ਬੈਂਚਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੋਈ

याठ लेसका
याठ - चेलीणां

मायाठल ममंगमी ठार, फासक, मेरेउर, यमाठट खाम

दिग्मे ममंगमी याठ युमउर दिग्मे काह मदीयउ

माम उरेम - चेलीणां हे यसाधी डाम। चार मूर-पूर
दयउडा

- उतां हे मामट मडिमासाठ उ दिग्मे काह लेसका
- यसाधी खेर गीठां हे चेलीणां हे मठ दिहे सिडिय वषटा
- दय उठे खेर गीठां रा दिग्मेय ररका

खाम उरेम चेलीणां उठ उठ सिगडीणां उठ माठेल उठ
याहीणां सांरीणां उठ उठ उठ पुमी रा माठेल उठे गिया
उठे, उठे उठे, उठे उठे माडा मडिमासाठ माडा
गोड मजुड, गीडी गिडाम माठि हलररे उठ। रेही ही
चेलीणा या भरका जे।

युमट साधवारी - चेलीणां याठ यडाउड उठे यगिखा
रेमं चले हे चेली यडाउड खही रिग साधगा

- चेलीणां उ चले कडे आपुठिरे गीठां चार रेमं
- रिगडे खेर गाधरे उठ सिगां हे चेलीणां हे उठे उठे
कुठिमा?
- उठ दिखमां सिगां दिहे चेलीणां उ अपाठिउ गीठ मठ
- चेलीणां राठि पाग रा उठिष री जे

याठ च उरेम -

- चेलीणां हे यसाधी मडिमासाठ काह लेसका
- चेलीणां दगगी खेर राठि पाग हे माम चेलीणां उठ
यउठिउडा
- माडिउ हाल ममं दिहे चेलीणां खेर गीठां हे
दिखपा माठि दिहे मडिउ वषटा

मधुराद्वयी - रिमे ही रेरे गीतां हू ममरुद्व
 रही उभरी मधुराद्वयी हू ममरुद्व व्युत्त सवृगी
 उ एिम रही चेलीमां हिरु माहे म्मेव मुधुरां
 रे मग्ध ममरुद्व व्युत्त सवृगी उ। एिउ म्मेव
 मुधुर उर उरुका - रिगुल, मुगीर - उधीदाल,
 रूडा मेटा - मुलीगुड येददा, मुगुद - मेगुद रमरे,
 वेल, देल

ब्रमउतीरुग - चेलीमां हू ममरुद्व रही
 म्मियमायर एिमाविमाउमव एिपी रा पूजे म
 रवेगा

दिमाद्वमउ - यसायी उे यसायीमउ हू रिउिय
 ग्घद रही यसायी मउिमाउम हू रेरे गीतां
 गी रिउिय ग्घद चोरिमां हू चेलीमां
 मे रिपे उे उेगुद हिरु याहीमां सांरीमा उर
 उ उर वृमी रे मेरे उे याहीमां सांरीमा उर उरुं
 रे मउउता रमद उे। चेलीमां रूमाग माहू
 यसायी मउिमाउम चारे यडा रगरा उे उेम देल
 रे रेरे रे मेर, उरुं रा गीद्व मीद्व उे उरुं
 रे गीरी रिदाल चारे यडा रगरा उे।

म्मियमायर गती एिपी - म्मियमायर हरे यार
 यसा रे चोरिमां हू एिम रे म्मेव मुधुर
 उे ब्रमउ उेउे रग्घद सादगे मउ उे यीगु।
 म्मियमायर हरे एिरे चेली या रे चोरिमां
 रा मीरे मसक रीडा सादगा उरुं दिरमां
 चारे रेमिमा सादगा रिउां हिरु चेलीमां हू
 दिरमा रे ब्रमिपी दपाही उरुं रेरे माद्विय
 चारे रेमिमा रिउां हू उे उे चेलीमां
 हू रिउिय मीषमा

घोड़ों में रूमाग गती :- मरियमायर रूमाग
 घेलागा गा वे रमद कोल घोड़ों की मरउता
 दपेगी उठा है साठ गेकर खगेगा उठा ही घोड़ों
 गा वे रराम हिले रूमाग रा मरे गसक उहेगा
 मैसे मयर रे मरघ डे सुमल उठे घेरमावर्षमा
 रूमाग रीडे सादगे घेलागा की घेर मूली बदा रे
 ररम डे रराम हिले गिया डे उगडा रीठा साहेगा
उठताउमरे रागम :- घोड़ों की ररे राहे पाग
 से रूमाग रा मरे गसक रररी जे ररम गती
 घोड़ों की उठमा हिले याहीमा गहीमा घेलागा
 घावे रम रे ररे गाहेर यमी घाही उठगे
 ररारा घावे रमदा

घर रा रम यरे घोड़ों की ररम साठ रे सुमल
 उठे डे मैसे मयर ररे माउडे रररी ररग साहेगा
 रर घोड़ों की मूली बदा रे डे सुगद रे र
 गाहेर की घोड़ों रररठा ररे माउडे रररी ररग
 साहेगा

मीउम ररगरी :- ररगरी हिले घोड़ों की मारीमां
 घोड़ों रे मैसे मयर, सुमल उठे जार ररे
 माउडे रररी ररग साहेगा डा से उठा है रररर
 Test की ररमागी ररदाही ता मरे ।

घाठ जेसका
याठ- देला

मापाठ ममंगी :- चार, हासक, मेरेडर, ममागटखाम

दिमम ममंगी :- दिम काल मदीपड याठ युमडका

- माम डिरेम दिम याठ रा माम डिरेम घेरिमां है यसायी दिम उ मडिमासग काल जेसका उ
1. उका है रमहा रि यसायी उ यसायीमड दिम काल मसक रवे जी मा मररी है
  3. यसायी खेव गीठां री मडिमीमड है रमहाडिहा सिहा दिठ माडा गिह मजिह, गीठां गिहा स माडे मेरे, उडिगां मारि सुडे उहे जल।
  4. घेरिमां दिठ यसायी उमा यूडी मूड - यूड यसा रवका

याम डिरेम दिम याठ रा याम डिरेम देला दग्गी खेव याग से रि यारिमडाल उं मरु उ मी उ सिगडी घागं मारि सुहे मारख घाठ गीठां घाठ गडी घाठ मारि दिठ उमक यिमाभा मी घाठ घेरिमां है सडू रगडिहा ती दिठ देला ही माडे मडिमासग उ दिम है रमहाडिहा उ दिम दिठ यूयी यूमिरा रा सिरम यंगरु मदीपां रा सिरम, ती सडेगां रा सिरम ही माडिहा उ।

युमड सादराम :- देला याठ मडिडिह उं यीग्रां

- घेरिमां उं रुड युमक यंडे सादगे
1. वरु रिमे के रिमे खेव गाधिर है देला गांरिमा मडिमा उं १
  2. देला रा मदीघ रिम घां काल उं १
  3. उेव खगा व खेव गाडि गाधिर देघे जल।

4. गुरराम मात हें गाहिमा देला रिमक मुंदाभा वें

याठ रा उरुम - याठ रा उरुम चोरिमां हें देला
 खेर गीतां चार सादरागी देहा वें उरुं हें उरुम
 वि एम रा मवप यारिमठाक काल वें रिउं वि
 यारिं यारिमठाक यसाव रा उिमा मी एम खे
 एम रा मवप यडमी यसाव काल वें माक यडमी
 यसाव रे खेरां रा मडिमागर, उरुं रा गेग
 मगि उरुं री सादल पूती मेठ चार यडा
 खगर वें।

मवपरादखी - देला याठ हें यडुडि उें यारिं एमरी
 मवपरादखी चोरिमां हें उरुं सादरागी मवप मवपरां
 रे मवप उरुं सादरागी खेर रे - खेगरे रे, उरुं -
 मपम मवप, मउम - सागि, मेर - मवप,
 वाद - विठ, पंटी - डंडी, कमीचि - रिममउ

खुमउतीरक - एम याठ री खुमउती देमापिमाउमर
 उगीरे काल रीती सादरागी

दिमा दमउ - एम याठ रा दिमा दमउ चोरिमां
 हें देला खेर गीतां चार उरुम वें देला खेर गीत
 यडमी यारिमठाक विठ गाए सारे मठ चोरिमां हें
 देला चार मपुगठ सादरागी देहा उरुं चार उरुम
 वि देला विठ पुखी रीदुता वें एम विठ रिमे डेर
 री दगउं कगी रीती सारी देल रा दिमा यिमां,
 खुमीमा रे गिरे मिरडे, पळोरे उरुं म उठ

मायिमायर गतीदिपी - मायिमायर उमाग याठ
 यडा रे एम रे मवप मवप, खुमउ उरुं उें
 उमागट उरुं उें गुरराम मात हें गाहिमा
 देला विषादिमा सादरागी विठ मां देला री
 खुमउ मागि उरुं दिमायिमा रगदापी सादरागी

ਦਿਵਿਆ ਮੁਖੀ ਦੀ ਗੱਲ = ਦਿਵਿਆ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ
 ਦੋਲਾ ਆਠ ਘੜੀ ਤੇ ਚਾਰ ਇਮਰੇ ਮੈਂ ਮੁਖਰ
 ਸੁਮਨ ਉੱਤੇ, ਦਿਮਬਾਰ ਫਾਲੇ ਸੁਮਨ ਉੱਤੇ ਰੀਤੋ ਜਾਇਗੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਲਾ ਤੇਰੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ
 ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਚੁਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਏ
 ਦੋਲਾ ਗਾ ਰੇ ਹੈ ਮੁਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਸੁਕਾਤਮਰ ਰਾਗ = ਚੋਰਿਆਂ ਨੇ ਯੰਜਾਕੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਤੇਰੇ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਚੁਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਿਗ ਜਾਵੇਗਾ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਲਾ ਗਾਇਆ ਤੇ ਆਠ ਸੁਮਤਰ ਦਿੱਤੇ
 ਦਿੱਤੇ ਦੋਰਿਆਂ ਨੇ ਜਾਰ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਦਿੱਤੇ
 ਮੁਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਿਗ ਜਾਵੇਗਾ।

ਘਰੇ ਰਾ ਕੰਮ = ਘਰੇ ਚੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਆਠ ਦੇ
 ਮੈਂ ਮੁਖਰ, ਸੁਮਨ ਉੱਤੇ, ਦਿਮਬਾਰ ਫਾਲੇ ਸੁਮਨ
 ਉੱਤੇ ਕਰਕੇ ਜਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਿਗ ਜਾਵੇਗਾ ਆਠ
 ਸੁਮਤਰ ਦਿੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਦੋਲੇ ਤੇ ਦਿਖਾਏ ਤੇਰੇ ਦੋਲੇ
 ਰਿਖ ਰੇ ਜਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਿਗ ਜਾਵੇਗਾ

ਮੀਤਮ ਦੁਗਾਈ = ਰਾਮ ਦਿੱਤੇ ਇਸੇ ਆਠ ਦੀ ਦੁਗਾਈ
 ਕਰਕੇ ਰੇ ਇਸੇ ਦੇ ਸੁਮਨ ਉੱਤੇ, ਮੈਂ ਮੁਖਰ
 ਤੇ ਕਈ ਦੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਿਮਾਖਿਆ ਕਰਕੇ ਜਾਉਣ
 ਵਾਲੀ ਰਿਗ ਜਾਵੇਗਾ ਠੇਕੇ ਇਸੇ ਆਠ ਦਾ ਤੈਮਰ
 ਰਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਯਾਠ ਜੋਸ਼ਣਾ
ਯਾਠ (ਮਨੁੱਖਰ)

ਮਾਯਾਠ ਮਮੱਗੀ - ਚਾਰ, ਛਾਕਨ, ਮੈਕੇਠਰ, ਮਮਾਠਬਖਮ

ਇੱਕੋਮ ਮਮੱਗੀ - ਇੱਕੋ ਨਾਲ ਮਧੀਯਤ ਯਾਠ ਯੁਮੱਠਰ

1. ਮਾਮ ਉਰੇਮ - ਇੱਕ ਯਾਠ ਦਾ ਉਰੇਮ ਚੋਚਿਮਾਂ ਨੂੰ ਯੰਜਾਧੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਗੇਸੀ ਦੀ ਜਾਦਰਾਗੀ ਵੀ ਦੇਣਾ ਹੈ
2. ਮੰਜ ਦੇ ਚੋਚੇ ਜਿਹੇ ਮਾਗੀ ਯਜੁਾਈ ਮੰਗੇਸੀ ਇੱਠ ਯਜੁਰੇ ਤਕ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀ ਫਾਮ ਯੰਜਾਧੀ ਦੇ ਮੁਖਰ ਮਮੱਠ ਨਹੀਂ ਮਾਉਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰੇ ਮਾਯਿਮਾਯਰ ਨੂੰ ਮੰਗੇਸੀ ਇੱਠੋਂ ਦੇਮਣਾ ਯੋਰਾ ਹੈ
3. ਇਹ ਮਨੁੱਖਰ ਰਿਸੇ ਤਮਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਮੱਠ ਇੱਠੋਂ ਮਗਈ

ਖਾਮ ਉਰੇਮ - ਇੱਕ ਯਾਠ ਦਾ ਉਰੇਮ ਦੇਵੇਂ ਤਮਾਠਾ ਨੂੰ ਮੁਖਾ ਚੋਚਿਠਾ ਹੈ। ਮੰਜ ਰਖ ਚੁਾਈਏਟ ਤੇ ਮਗਰਾਗੀ ਨੇਕਰੀ ਇੱਠੋਂ ਰਿਪਠੇ ਯੰਜਾਧੀ ਦਾ ਚੋਲਘਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਰਿਪਠੇ ਮੰਗੇਸੀ ਦਾ ਇਹ ਮਨੁੱਖਰ ਇਰਿਮਾਠੀਮਾਂ ਦੀ ਮਰਰ ਰਰਾ ਹੈ ਤਮਾ ਨੂੰ ਮਮੱਠ ਰਈ

ਯੁੱਠ ਜਾਦਰਾਗੀ - ਯਾਠ ਮੁੱਠ ਰਗਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਚੋਚਿਮਾਂ ਤੋਂ ਰੁੱਝ ਯੰਜਾਧੀ ਮਖਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗੇਸੀ ਤੇ ਰੁੱਝ ਮੰਗੇਸੀ ਮਖਰਾਂ ਦੀ ਯੰਜਾਧੀ ਯੋਠੀ ਜਾਦਰਾਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚੋਚਿਮਾ ਜਾਦਗਾ ਰਿ ਮਨੁੱਖਰ ਦੀ ਮੰਜ ਦੀ ਜਿਰਗੀ ਇੱਠੋਂ ਵੀ ਮੱਠਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਦੇਮਾ ਇੱਠੋਂ ਜਾ ਕੇ ਦੂਜੀ ਤਮਾ ਦਾ ਮਨੁੱਖਰ ਇਵੇਂ ਯੋਰਾ ਹੈ।

ਯਾਠ ਦਾ ਉਰੇਮ - ਯਾਠ ਦਾ ਉਰੇਮ ਤਮਾ ਯੁੱਠੀ ਮੁੱਠ - ਚੁੱਠ ਦਪਠਿਠਾ ਹੈ। ਰਿਸੇ ਤਮਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਰੇਠ ਰਈ ਮਨੁੱਖਰ ਦਾ ਯੋਠਾ ਚੁਰਤ ਜਰੁਗੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਾਲ ਚੋਚੇ ਦੇਵੇਂ ਤਮਾਠਾਂ ਮਮਾਨੀ ਨਾਲ ਮਮੱਠ ਮਰਟਗ।

मयराध्या :- याठ कू रीगी उगू ममझाए खई
रुह मनुहार राम रिकर रंगे रिपाए साधग

Adhoc	उर मगम
Advance	यमगी
Allocation	दिहमषा
Annual	मत्राका
Applicant	विकेराउ
Basic pay	मूल देउर
Branch	भाषा
Capital	यमी
Come into force	खगू उघा
Audit	खेवा मझाए

दाउ
Payment can be made in Cash or by
डुगाउर करे सा उर गी रीडा सा मरराउ

It is for office use only
एउ बेधर रकउगी दगउं खईगै।

Beware of lick lockets

मेध रउगिणां उे भाएपाक मे

युमउउीरगक - एम याठ कू मडिमाउम रुपाम
बगदाएिमा साधगा

दिमा दमउ | याठ रा दिमा दमउ दैरिणां

दिउ रिमे ठामा पूडी मूह - घूह यररमका
उेकां कू मनुहार रा मउउए रमहा डां से एउ
रिमे ठामा कू रीगी उगू ममझ मरद।

अध्याय 2 गीर्वाण :- अध्याय 2 का भाग मनु
 में यज्ञ अथवा मनुष्य का मरण ममता के लिए
 यज्ञ के अथवा मनुष्य का मरण ममता के लिए
 यज्ञ के अथवा मनुष्य का मरण ममता के लिए
 यज्ञ के अथवा मनुष्य का मरण ममता के लिए
 यज्ञ के अथवा मनुष्य का मरण ममता के लिए

द्वितीय गीर्वाण :- द्वितीय गीर्वाण का भाग
 मनुष्य के मरण के लिए मनुष्य का मरण ममता के लिए
 मनुष्य के मरण के लिए मनुष्य का मरण ममता के लिए
 मनुष्य के मरण के लिए मनुष्य का मरण ममता के लिए
 मनुष्य के मरण के लिए मनुष्य का मरण ममता के लिए

उत्तराध्याय :- मनुष्य का मरण ममता के लिए
 मनुष्य का मरण ममता के लिए मनुष्य का मरण ममता के लिए
 मनुष्य का मरण ममता के लिए मनुष्य का मरण ममता के लिए
 मनुष्य का मरण ममता के लिए मनुष्य का मरण ममता के लिए
 मनुष्य का मरण ममता के लिए मनुष्य का मरण ममता के लिए

धर्म का रम यज्ञ धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम
 धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम
 धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम

रुग्ण रुग्ण धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम
 धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम
 धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम धर्म का रम

याठ - जे सता
मृगद्वे

मापारत ममंगरी - चार, खडक, भैरउवे, ममावट वखाम

दिमम ममंगरी - दिमावरत (मृगद्वे) याठ पुमउव

माप उरिम - दिम याठ रा उरिम चौरिमां हू
यसाली उमा। चार सादरागी रेदा
दिमावरत हे मंगा मृगद्वे चार रेमदा
उतां दिम दिमावरत खती सादरागी दपडिदी
मृगद्वे से दिमावरत रा दिमम मंगा वर
उतां चार दिमघार ताल सादरागी रेदी

खाम उरिम - दिम याठ रा खाम उरिम चौरिमां दिम
दिमावरत रे सादरागी दपडिदा जे मृगद्वे सिगड
दिमावरत रा दिम उमा जे उम चार चौरिमां
हे मपूरत सादरागी रेदा उतां हे रेमदा रि
मृगद्वेमां रा यसाली दिम रिडुं माउम
मपारत जे

पुमद सादरागी - मृगद्वे यहाउदि उं यगिरा
दिदिमावरीमा जे दिम ताल मपेपिउ खमक
पुडे सादरागी दिम मृगद्वे रम वे उम रा मरष
रम वे दार चदडिदि खदी रिग सादरागी
सिदे रेख को गीगडा रा मरष रे उं
वखम रा यती मृगद्वे रिम खदी दगडिमा
भारा जे

रेखा उघ मृगद्वे रा रे मरष जे
याठ रा उरिम - याठ रा उरिम चौरिमां दिम
दिमावरत रे सादरागी दपडिदा मृगद्वे
सिगड जे वखाम दिम चउउ सवरी वर

ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਾਹੇ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਦਰਾਜੀ ਚੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵੀ ਤਾਂ
ਜੇ ਉਹ ਸੰਘਾਈ ਤਾਮਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਬੋਤਮ ਤੇ ਮਰਦ

ਮੁਖਰਾਦੀ ਮੁਗਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਗੀ ਤੁਹਾ ਮਮਤਾ ਵਿੱਚ
ਖੜੀ ਸੋਧੀ ਮੁਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੇ ਚੋਲ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਤੁਹਾ ਮਮਤਾ ਮਰਦ ਰਈ ਉਦਾਗਰਾਂ ਦੇ ਕੇ
ਮੁਗਦੇ ਮਮਤਾ ਦੇ ਸਾਫੇ ਸਿਫੇ ਗੋਰ ਗੋਰ ਤੇਵਾ-ਬੁਝ
ਜੇਵੇਂ, ਰਾਮ ਦਾ ਚਲੀ - ਉੱਗੀ ਤਿਖਾਗੀ, ਥਾਹ ਥਾਈ
ਈਠਾ ਵਗੀ,

ਸੁਮਤੀਰਕ - ਮੁਗਦੀਆਂ ਦਾ ਸੁਮਤੀਰਕ ਅਰਥ
ਰਮ ਕੇ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗਾ

ਅਧਿਆਯ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਧਿਆਯ ਦੁਆਰਾ ਰਾਮ
ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਗਦੇ ਯਕੁ ਕੇ ਮਮਤਾ ਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਘਰ ਘੁੰਮਦੇ
ਜਾਵੇਗੇ ਤਾਂ ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਉੱਗੀ ਤੁਹਾ ਮਮਤਾ
ਮਰਦ। ਇਹ ਮੁਗਦੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਰਮ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਘਰ ਘੁੰਮਦੇ ਜਾਵੇਗੇ

ਅਧਿਆਯ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਤੀਵਿਧੀ - ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਦੁਆਰਾ ਮੁਗਦੇ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਕੇ ਘਰ ਘੁੰਮਦੇ ਜਾਵੇਗੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੇ ਕੇ ਕੇ ਤੇ ਮੁਗਦੇ ਕਰਕੇ
ਖੜੀ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ।

ਘਰ ਦਾ ਰਮ ਘਰ ਚੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਗਦੀਆਂ ਦੇ ਘਰ
ਘੁੰਮਦੇ ਕੇ ਕੇ ਕੇ ਅਭਿਵਿੱਖ ਖੜੀ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ
ਵਿੱਚੋਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਚੰਘਰਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਖੜੀ
ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਾਮ ਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਗਦੀ ਕਰਕੇ ਕੇ ਉਮ ਦਾ
ਫੈਮਟ ਤਿਆਰ ਜਾਵੇਗਾ